

MŁODZI MAJĄ GŁOS

Numer 4/2016

Wesołych Świąt

Z OKAZJI ŚWIĄT WIELKANOCNYCH CHCIELIBYŚMY NASZYM NAUCZYCIELOM I UCZNIOM ZŁOŻYĆ SZCZERE ŻYCZENIA POKOJU, WIARY I MIŁOŚCI. BY NADCHODZĄCY CZAS BYŁ PRZEPEŁNIONY SPOTKANIAM I Z RODZINĄ I ODPOCZYNKIEM, KTÓRY DODA SIŁ I ZMOTYWUJE DO PODEJMOWANIA KOLEJNYCH WYZWAŃ, A NADCHODZĄCA WIOSNA WYPEŁNI SŁOŃCEM WASZE ŻYCIE OSOBISTE I ZAWODOWE.

W TYM WYDANIU M.IN.:

PRZEPISY ŚWIĄTECZNE
STR. 2

KOSZYCZEK WIELKANOCNY
STR. 5

PALMA WIELKANOCNA
STR. 4

WIELKANOC ZA GRANICĄ
STR. 6

Przepisy Świąteczne

Chcielibyśmy podzielić się z Wami naszymi pomysłami na świąteczny stół. Oto kilka przepisów, które polecamy wypróbować.

BABKA DROŻDŻOWA WIELKANOCNA

z rodzynekami i skórą pomarańczową

SKŁADNIKI

- 2 BABKI
- 100 ml ciepłego mleka
- 50 g świeżych drożdży
- 370 g mąki pszennej
- 40 g cukru
- szczypta soli
- 3 jajka
- 150 g masła
- **bakalie:** około 1/3 szklanki smażonej skórki pomarańczowej + 4 łyżki do lukru oraz około 1/3 - 1/2 szklanki rodzynek lub suszonej żurawiny
- **lukier cytrynowy:** 200 g cukru pudru, sok z cytryny

PRZYGOTOWANIE

Potrzebujemy 2 formy na babkę z kominem, około 20 - 25 cm średnicy, posmarowane masłem i wysypane mąką, mielonymi migdałami lub bułką tartą.

Drożdże, masło i jajka wyjmujemy wcześniej z lodówki aby się ociepliły. Masło kroimy na kawałki i tak ocieplamy.

Z drożdży zrobić rozczyń: rozetrzeć drożdże z 1 łyżką cukru, następnie dodać połowę ciepłego mleka oraz 1 łyżkę mąki, wymieszać i odstawić do wyrośnięcia na około 10-15 minut pod przykryciem ze ściereczki. Miskę z drożdżami można wstawić do garnka z bardzo ciepłą wodą, to pomoże drożdżom wyrosnąć.

Do wyrośniętego rozczyń dodać resztę ciepłego mleka, resztę cukru, do tego przesiać mąkę, wsypać sól i wymieszać. Dodawać stopniowo jajka mieszając składniki drewnianą łyżką lub miksując hakiem do ciasta drożdżowego. Następnie wyrabiać ręką przez około 10 minut lub przez 7 minut za pomocą haka miksera (na 3-4 poziomie).

Do ciasta dodać miękkie masło i połączyć je z ciastem, wyrabiać jeszcze przez około 10 minut lub miksować hakiem przez około 7 minut, do czasu aż otrzymamy elastyczne i błyszczące ciasto, które będzie odklejało się (ześlizgiwało) z ręki i boków miski. Wówczas dodać skórkę pomarańczową i rodzynek lub żurawinę, wymieszać. Przykryć ściereczką i odstawić na 1 godzinę do wyrośnięcia (ciasto znacznie się napuszy).

Wyrośnięte ciasto uderzyć pięścią i szybko zagnieść ręką. Złączyć w jedną kulę (ciasto nie będzie sztywne, raczej rozciągliwe jak guma), podzielić ją na 2 części i włożyć do foremek.

Przykryć ściereczkami i odstawić na około 40 minut do wyrośnięcia (ciasto mniej więcej dwukrotnie zwiększy objętość).

Piekarnik nagrzać do 180 stopni C (góra i dół bez termoobiegu). Kratkę w piekarniku ustawić na nieco niższej półce niż połowa piekarnika, wstawić obydwie babki i piec przez około 25 minut. Od razu wyjąć z piekarnika. Studzić przez minimum 10 minut, następnie wyłożyć babkę z formy odwracając ją dnem do góry.

Gdy babka trochę przestygnie polukrować ją lukrem: do miseczki wsypać cukier puder, dodać sok z cytryny w takiej ilości aby otrzymać lukier o odpowiedniej gęstości. Wymieszać ze smażoną skórką pomarańczową. Po ostudzeniu można przechowywać w pojemniku na ciasto.

WSKAZÓWKI

Ciasto można też zagnieść wieczorem, wstawić do lodówki do wyrośnięcia na całą noc, a rano upiec babkę.

JAJKA FASZEROWANE

z rzeżuchą

SKŁADNIKI

- 4 jajka
- 1 szklanka rzeżuchy
- pół pęczka koperku
- ćwierć łyżeczki kurkumy
- 50g miękkiego masła
- 1-2 łyżki majonezu
- sól i kolorowy pieprz do smaku

PRZYGOTOWANIE

Jajka ugotować na twardo. Ostudzić w zimnej wodzie. Obrać, przekroić na połówki. Wyjąć żółtka. Żółtka zmiksować z masłem, kurkumą i majonezem. Posiekać połowę rzeżuchy i koperek. Wymieszać z masą żółtkową. Doprawić solą i kolorowym pieprzem. W razie potrzeby dodać więcej majonezu ale masa nie powinna być zbyt mokra. Formować kule i wkładać w połówki białek. (Jeśli jakieś białka zostaną, użyć ich do innych potraw.) Resztę rzeżuchy opłukać i dokładnie wysuszyć. Wcisnąć połówki jajek w rzeżuchę, tak aby obkleiła białka. Ułożyć na półmisku, obsypać rzeżuchą i kolorowym pieprzem.

POMYSŁY NA PODANIE JAJEK

Uruchomcie swoją fantazję!

Tradycja palmy wielkanocnej

Tradycje związane ze Świętami Wielkanocnymi są głęboko zakorzenione w naszej kulturze. Nie wyobrażamy sobie przeżywania tych wyjątkowych dni bez konkretnych symboli. Należą do nich nie tylko pisanki czy baranki, ale również palmy wielkanocne.

Palmy wielkanocne są tradycyjnym symbolem Niedzieli Palmowej w Kościele katolickim, która upamiętnia wjazd Jezusa do Jerozolimy. W Polsce zwyczaj ten obchodzony jest już od średniowiecza.

Tradycyjnie palmy robiono z tych roślin, które rosły nad rzeką – bo płynąca w nich woda dawała roślinom zieleń i życie, te rośliny odradzały się po zimie najszybciej. Była to m.in. trawy oraz trzciny nadrzeczne, ale nie tylko...

Tradycyjne palmy wielkanocne przygotowuje się z gałązek wierzby, która symbolizuje odrodzenie i nieśmiertelność duszy. Wykorzystywano również gałązki malin oraz porzeczek, które musiały być ścięte w Środę Popielcową. Wstawiano je wówczas do wody, aby zdążyły wypuścić zielone pędy. Do wykonania palmy wielkanocnej można użyć również bukszpanu, trzciny, tataraku, suszonych kwiatów oraz wstążek. Dołącza się do nich także barwione na różne kolory kłosa zbóż i traw.

Uplecionymi i poświęconymi palemkami

po mszy w Niedzielę Palmową lekko się okładano nawzajem, mówiąc: **“Nie ja biję, palma bije, za tydzień wielki dzień, za 6 noc – Wielkanoc”**. Miało to przypomnieć o zbliżających się wielkimi krokami świętach i przynieść szczęście. Palemkami klepano też zwierzęta, by były zdrowe przez cały rok.

Palmy zatknięte w domu, np. za obraz, miały chronić dom przed gromami w czasie burzy, a wszystkich domowników – przed złymi mocami, chorobami i nieszczęściem.

W Polsce tradycja robienia palm wielkanocnych najbardziej zachowała się na Kurpiach, w miejscowościach Lipniki i Łyse, a także w Małopolsce w Lipnicy Murowanej oraz na Podhalu. Co roku odbywają się tam konkursy na najpiękniejszą i największą palmę. Niektóre z nich osiągają wysokość nawet kilkudziesięciu metrów (najwyższa miała ponad 35 m). Dekoracje do palm nierzadko przygotowuje się już od początku Wielkiego Postu.

Poświęcone palmy pali się w Wielką Sobotę, a popiół wykorzystuje się w następnym roku, w Środę Popielcową.

W tym roku w obchodach Niedzieli Palmowej w Lipnicy Murowanej i jednego z największych i najstarszych konkursów na palmę wielkanocną wziął udział prezydent Rzeczypospolitej Polski Andrzej Duda z małżonką, poniżej zdjęcia z tego wydarzenia.

Koszyczek Wielkanocny

Koszyczek wielkanocny, z którym udajesz się do kościoła, by poświęcić pokarmy, może mieć rozmaite kształty i rozmiary, być przyozdobiony zgodnie z twoim gustem, czy fantazją. Jednak jego zawartość powinna uwzględniać tradycję, bowiem wszystko, co do niego włożysz ma znaczenie symboliczne.

Sprawdź więc co powinno trafić do wielkanocnego koszyczka i jakie znaczenie symboliczne mają poszczególne produkty:

Chleb lub Pascha

Pascha jest symbolem Chrystusa jako chleba życia.

Dawniej zamiast chleba święcono wyłącznie Paschę (Paska). Pascha to wypiek złożony z mąki (pszennej, żytniej lub gryczanej), drożdży (lub zakwasu), imbiru, liści bobkowych i szafranu. Wypiek ten można udekorować krzyżem lub koroną cierniową wykonaną np. z gałązek. Zwyczajowo pascha miała kształt okrągły.

Jajka wielkanocne

Jajko jest symbolem początku, nowego życia, narodzin oraz zmartwychwstania.

Zachęcamy was do przygotowania jajek jako kolorowe pisanki, wydmuszki, kraszanki, wyklejanki itp. Wówczas dużo lepiej będą prezentować się w koszyczku.

Wędlina - szynka, kielbasa

Mięso oraz wędliny są symbolem dobrobytu, dostatku.

Sól, pieprz

Sól jest symbolem trwałości, nieśmiertelności oraz ochrony życia ludzkiego (osobistego i społecznego)

Sól od wieków zabezpieczała pokarm od rozkładu i popsucia. Symbolicznie więc tak jak sól zabezpiecza pokarmy, które ludzie spożywają, tak też zabezpiecza ona zdrowie duchowe ludziom oraz całemu społeczeństwu. Sól jest również symbolem gościnności oraz przymierza między człowiekiem a Bogiem. Soli przypisuje się również właściwości lecznicze zatem jest ona również symbolem nawrócenia oraz oczyszczenia serca.

Chrzan

Chrzan jest symbolem pokonania goryczy męki Chrystusa.

Może to Was zdziwi, ale kiedyś rozpoczynano śniadanie wielkanocne od zjedzenia całej laski chrzanu, po to, aby ustrzec się od bólu zębów oraz dolegliwości żołądkowych.

Baranek albo króliczek wielkanocny (z masła, ciasta, cukru, czekolady, gipsu)

Baranek wielkanocny jest symbolem Baranka Bożego, ofiary.

Chrystus umarł na krzyżu za grzechy ludzi. Swoją śmierć przyjął pokornie jak baranek. Stąd też w Chrystusie upatrujemy prawdziwego baranka wielkanocnego.

Woda

Woda jest symbolem Ducha Świętego.

Duch Święty obmywa nas z win, grzechu. Woda zatem jest symbolem nowego narodzenia człowieka oraz życia.

Babka wielkanocna

Babka wielkanocna jest symbolem umiejętności oraz doskonałości.

Co ważne! Tradycyjnie powinien być to wypiek własny, a nie kupiony.

Ser

Ser jest symbolem przyjaźni między człowiekiem a zwierzętami domowymi.

Wielkanoc za granicą

Czy zastanawialiście się kiedyś jak wyglądają święta wielkanocne za granicą? My przeszukaliśmy internet i chcieliśmy podzielić się z Wami tym co odkryliśmy!

Czechy

W piątek, zarówno w miastach jak i na wsi maluje się pisanki. Czesi kupują tego dnia także baranki z biskoptowego ciasta, masowo wypiekane przez cukierników. Kolejne dni to czas zadumy nad magią świąt wielkiej nocy. Najbardziej lubiany jest wielkanocny poniedziałek. W tym dniu kiluosobowe grupki chłopców odwiedzają domy rówieśniczek i kiedy te obleją ich wodą - smagają je pomlaskami.

Pomlaski to młode wierzbowe gałęzie splecione w warkocze. W niektórych regionach Czech zamiast pomlaskami, chłopcy biją dziewczęta długimi gałęziami jałowca - twardymi, sprężystymi i okrytymi ostrymi szpilkami. Obite dziewczyny wyrzucają ich z domów i wrzucają do strumyków lub wanien z wodą. Na znak zgody wiążą na pomlaskach kokardki z karbowanej bibułki. Zwyczaj ten obchodzony jest w domach, w którym mieszkają panny na wydaniu.

Następnym elementem spotkania chłopców z dziewczynami jest poczęstunek. Goście częstowani są pisankami, słodyczami i palenką. To wódka pędzona ze śliwek, moreli lub wiśni.

Poniedziałkowe spotkanie przy stole zdobią baranki z ciasta i słodycze.

Innym zwyczajem Czechów jest szmigrus. Przypomina on nieco bożonarodzeniowe kolędowanie, ponieważ polega na spacerze z koszyczkiem po domach sąsiadów i zbieraniem łakoci w zamian za śpiew i życzenia.

Włochy

Włosi najczęściej Wielkanoc spędzają poza domem. Nie mają zwyczaju polewania wodą w wielkanocny poniedziałek, więc mogą spokojnie wyruszać w podróż. Ich wyjazd przypomina nieco wyjazd na majówkę.

Najważniejszym momentem świąt jest obiad, na który tradycyjnie podawana jest baranina lub jagnięcina. Jako przystawkę podaje się plasterki salami i jajka na twardo, na pierwsze danie serwuje barani rosół z pierożkami cappelletti, a na drugie: pieczone jagnię. Włosi nie mają zwyczaju święcenia pokarmów a symbolem jest dla nich baranek.

Swoje tradycyjne ciasto colomba, czyli gołębicą, Włosi kupują przeważnie w cukierni.

Meksyk

Święty Tydzień (Semana Santa) rozpoczyna się od Niedzieli Palmowej. Meksykanie uczestniczą w procesji i święcą gałązki palm. Później zostają spalone i wykorzystane jako popiół do posypywania głów. W Wielki Piątek w wielu miasteczkach odgrywa się sceny męki i ukrzyżowania Jezusa. Meksykanie nie mają zwyczaju malowania i święcenia jaj. Coraz częściej jednak ich dzieci dostają wielkanocne jajeczki z czekolady. Jest to wpływ amerykańskiej kultury.

Niedziela Zmartwychwstania to huczne święto obchodzone do późnej nocy. Towarzyszą mu pokazy sztucznych ogni, zabawy w wesołym miasteczku oraz jedzenie tradycyjnych potraw z ulicznych budek.

Poniedziałek wielkanocny rozpoczyna Semana Pascua, czyli Tydzień Paschalny. Semana Santa i Semana Pascua to łącznie dwa tygodnie wolne od pracy i szkoły.

Wielka Brytania

Wielkanocne zwyczaje w Anglii miały swój początek długo przed nastaniem chrześcijaństwa.

Nawet nazwa świąt obchodzonych w anglosaskiej tradycji zawdzięcza swoją nazwę bogini wiosny Eostre. W Wielkanocnej tradycji jaja to symbol wiosny i nowego życia. Dawniej dekorowano je farbami, obecnie zostają wyparte przez czekoladowe jajka. Na północy kraju, w Preston, obowiązuje zwyczaj turlania ugotowanych na twardo jaj. To, które znajdzie się najdalej - wygrywa. W innych regionach ludzie bawią się trzymając jajko w dłoni i uderzając w jajko przeciwnika. Przegrywa ten którego jajo pierwsze zostanie uszkodzone.

Symbolem świąt na wyspach jest zajac. To pozostałość po tradycji polowania na zajacę, którą rozpoczynano właśnie w czasie Wielkanocy.

Australia

Święta na tym kontynencie to mieszanka angielsko-irlandzkich obyczajów. Bardzo popularne jest spożywanie wspólnego wielkanocnego śniadania w gronie ubogich. Spotkania organizowane są w kościołach, wspólnie z duchownymi.

W poniedziałkowy poranek dzieci podobnie jak w Niemczech, zbierają jajka w ogrodzie a następnie wymieniają się z rówieśnikami.

Tradycyjny wielkanocny posiłek składa się z wieprzowiny i smażonego kurczaka z ziemniakami, marchewką i dynią.

Niemcy

U naszych zachodnich sąsiadów podobnie jak u nas w Polsce najważniejszymi dniami wielkiej nocy jest piątek, niedziela i poniedziałek. W niedzielę wielkanocną rodzice chowają pomalowane jaja, zajaczkę z czekolady oraz inne słodczyce, a dzieci szukają ich w mieszkaniu lub ogrodzie.

Rosja

Wielkanoc na wschodzie nazywana jest Paschą. Zgodnie z przyjętym w Cerkwi kalendarzem juliańskim, święto to obchodzi się nieco później niż u katolików.

Przed świętami, w okresie Wielkiego Postu, przez 40 dni prawosławni nie powinni spożywać mięsa, ryb, nabiału i białego pieczywa. Większość rosyjskich restauracji w tym okresie oferuje specjalne postne menu. Jada się np. grzyby, kapustę i inne warzywa, a także wiele gatunków ciemnego chleba. Ścisły post obowiązuje w Wielki Piątek i Wielką Sobotę.

W Wielki Piątek w cerkwiach czytane są fragmenty Pisma Świętego przedstawiające Mękę Pańską. W sobotę, podobnie jak w Kościele katolickim, następuje poświęcenie pokarmów. Rosjanie święcą jajka - symbol życia, a także wielkanocne baby i paschę, czyli potrawę z białego sera, utartego z masłem, żółtkami i bakaliami. W nocy z Wielkiej Soboty na Niedzielę Wielkanocną odbywają się nabożeństwa połączone z uroczystą procesją wokół świątyni. Wówczas wierni obchodzą cerkiew trzymając w rękach świece. Msza trwa kilka godzin. Niedziela zaczyna się od radosnego bicia dzwonów, zwiastujących zmartwychwstanie Chrystusa. Pozdrowienia „Christos woskresie” (Chrystus zmartwychwstał) i trzykrotnie całują w policzki. Tego dnia Rosjanie obdarowują się również kolorowymi pisankami, i drobnymi prezentami mającymi sprzyjać szczęściu.

Dawniej w dniu Paschy podawało się pieczone jagnię, szynkę lub cielęcinę. Obecnie rodzaj potraw ma już mniejsze znaczenie, choć nadal nie przygotowuje się przy tym święcie dań z ryb. Wszystkie serwowane potrawy muszą kojarzyć się z urodzajem.

W Poniedziałek Wielkanocny w cerkwi odbywa się obrzęd przygotowania krzyżma i jest to bardzo ważna uroczystość. Krzyżmo składa się z około 50 olejków i wonnych ziół. Proces przygotowania krzyżma trwa trzy dni. Przeprowadza się go tylko w czasie Wielkiego Tygodnia. Krzyżmo jest potem używane do namaszczenia podczas chrztu i konsekracji ołtarzy.

*Wesołych Świąt
WIELKANOCNYCH*